

L'ús social del temps a Barcelona una visió prospectiva

Jornada Europea
Cap a on va el nostre temps? Escenaris de futur
Barcelona, 4-5/II/09

Situació actual

- El treball mercantil continua sent el paràmetre principal a l'hora d'articular l'horari personal.
- Hi ha una forta desigualtat en la càrrega de treball total entre els gèneres.
- Els ciutadans fan servir principalment dos recursos per a tenir més temps:
 - la combinació de proximitat amb la concentració de les compres
 - l'obtenció de temps.

Situació actual II

- Barcelona manté una elevada autocontenció pel que fa al lloc de treball.
- A l'Àrea Metropolitana de Barcelona s'observen dues tendències:
 - La integració a Barcelona dels municipis de la primera corona passant a ser un barri més.
 - La generació de policentrismes a la segona corona entorn a les ciutats mitjanes.

Procés metodològic

- Revisió bibliogràfica.
- Anàlisi de sèries temporals.
 - Selecció de variables a considerar.
- Anàlisi d'Impactes Creuats.
 - Determinació de les variables motrius.
- Joc d'Actors.
 - Determinació dels actors més influents.
- Taller de Futur.

Escenaris de futur

- Passar temps v2
- Mancar temps v2
- Tenir temps v2
- Trobar temps v2

Passar temps

Escenari tendencial

- Exacerbació de les tensions actuals per 2 motius:
 - Envelliment de la població.
 - Major dependència del temps extern.
- Doble dinàmica territorial sense un model de transport integral per tota l'AMB.
- Situació insostenible.

Passar temps v.2

Escenari tendencial autònom

- Lògica contradictòria.
- Emergència d'una nova cultura laboral que genera un debat social sobre els usos del temps.
- Mesures que faciliten aquests canvis:
 - Llei de dependència.
 - Nou calendari escolar.
- Cerca de la complementarietat en els serveis.
- Promoció de l'asincronia.

Mancar temps

Escenari rupturista per l'augment de la jornada laboral

- Efecte bola de neu en altres àmbits (llars, comerç, serveis públics, etc.).
- Efecte paradoxal: horaris més extensos que mai però la percepció de manca de temps també és major.
- Caiguda de la taxa d'ocupació femenina.
- Administracions molt pressionades per respondre les noves necessitats: zones 5 km/h.
- Fractura a l'AMB.

Mancar temps v.2

Escenari rupturista autònom

- Dos elements desencadenadors:
 - Les TIC.
 - Debat sobre la jornada laboral de les 65 hores.
- Introducció d'elements de racionalització i de flexibilització.
- Administració ha de respondre a una nova realitat laboral més diversa.

Tenir temps

Escenari rupturista per la reducció de la jornada laboral

- La crisi econòmica com a element desencadenador.
- Generació d'un marc proper a la Flexiguretat danesa.
- Canvi de mentalitat per la major disponibilitat de temps.
- Diferències per sexe en l'aprofitament del temps.
- Augment de la demanda d'oferta de lleure de qualitat.
- Increment dels desplaçament dins de l'AMB.

Tenir temps v.2

Escenari rupturista autònom

- Consolidació de l'opció per jornades reduïdes.
- Emergència d'una nova concepció del temps:
 - Preeminència de la disponibilitat de temps personal.
 - Replantejament del consum i de les estructures familiars.
- Moviment ciutadà que genera un debat social sobre el temps.

Trobar temps

Escenari normatiu

- Desencadenador: Llei del temps quotidià.
- Mesures generen debat amb agents socials.
- Reducció de les congestions viàries.
- Canvis en la cultura empresarial.
- Equilibri en la càrrega de treball per gèneres.
- Temps s'ha incorporat a les agendes socials.

Trobar temps v.2

Escenari normatiu autònom

- Fet desencadenador: introducció de la conciliació a les negociacions col·lectives.
- Moviment per la reforma del calendari escolar.
- La ciutadania s'adona que hi ha maneres de negociar aspectes que afecten al seu temps.
- Incorporació de l'eix temporal a les polítiques públiques.

Gràcies per la seva atenció